

КОКОВИХІН

Михайло Миколайович

ПІД ВПЛИВОМ революційних подій влітку 1917 року у 48-му окремому польовому важкому артилерійському дивізіоні, який розташувався у Радзивилові, було створено більшовицький Військово-революційний комітет. Його очолив молодий, але вже досвідчений в революційній боротьбі член партії Михайло Коковихін. Адже він брав участь у революційному русі з 1905 року. В 1910—1911 роках він навчався в Болонській партійній школі в Італії. Після повернення в Росію був заарештований, згодом засланий. В 1914 році Коковихіна призвали в армію. У Городецькій фортеці він був організатором підпільного більшовицького партійного осередку. Потім Михайло потрапив у Радзивилові. У листі, адресованому ЦК, більшовики дивізіону повідомляли, що їх військова організація РСДРП(б) налічувала 35 членів.

Більшовики — члени організації — під керівництвом Коковихіна проводили велику роботу серед солдат 32-го армійського корпусу, який розташувався в містечку та навколишніх селах. Для цього вони використовували корпусні, армійські та фронтові з'їзди, на яких виступали з різким осудом антинародної політики Тимчасового уряду, що продовжував грабівницьку війну. У роботі цих з'їздів брав активну участь і Коковихін.

Так, у квітні він брав участь у роботі з'їзду представників 32-го корпусу як делегат своєї частини. Командир корпусу намагався взяти ініціативу в свої руки. Він вийшов на середину сцени просторого залу великого поміщицького будинку, де проходив з'їзд, і, привітавшись з присутніми у залі, надав слово своєму ад'ютантові, який зачитав задалегідь написане рішення, де схвалювалося утворення Тимчасового уряду. Від іме-

24.01.1883 — 13.09.1965.

Народився в с. Дрес'янові Кіровської області. Член Комуністичної партії з 1903 року.

Голова Військово-революційного комітету при 48-му окремому польовому важкому артилерійському дивізіоні, який влітку 1917 року дислокувався в Радзивилові (нині м. Червоноармійськ), заступник голови Військово-революційного комітету Південно-Західного фронту.

ні солдат уряду гарантувалась повна підтримка. Не поставивши на голосування це рішення, він заявив, що надішле його від імені з'їзду в Петроград.

Але тут із залу пролунав голос Коковихіна. Він звернувся до генерала з проханням надати йому слово. Генерал був здивований і збентежений зухвалою, на його думку, поведінкою солдата, але вимушений був надати йому слово.

Звернувшись до делегатів з'їзду, солдат Коковихін заявив, що генерал порушує існуючі правила ведення зборів: не обрано президії, проект постанови не обговорено і не поставлено на голосування. І як результат — розгорнулася палка полеміка.

Брав участь Коковихін у роботі армійського з'їзду, який було скликано в Луцьку. Тут його було обрано членом виконавчого комітету Особливої армії. Він намагався бути весь час в гущі солдатських мас. Він часто виступав на мітингах і зборах. Червоною ниткою через його виступи проходили більшовицькі ідеї за припинення війни і укладення миру. Адже це питання стояло в центрі уваги армійських більшовиків, оскільки воно було питанням життя мільйонів людей. А буржуазія і поміщики за допомогою угодівських партій нама-

галися будь-що зберегти боєздатність старої царської армії і довести війну до переможного кінця. Для виконання цього вони використовували весь арсенал своїх агітаційних і організаційних засобів, створили ряд реакційних організацій.

Проте ці заходи не лякали більшовиків. Коковихін, члени очолюваної ним організації терпляче роз'яснювали солдатам, що без соціалістичної революції і передачі влади робітникам і біднішим селянам народ не здобуде ні миру, ні хліба, ні свободи.

Саме в цей час Коковихін разом зі своїми товаришами Трубочовим та Ілюшним брали участь в організації і проведенні нелегальної конференції в одному з корпусів 11-ї армії, частини якої розташовувались на території півдня Ровенщини.

Коковихін брав активну участь і в забезпеченні доставки на фронт більшовицьких газет — «Пролетарій», «Робочий» та інших, які виходили після закриття «Правди». Ці ж газети більшовики розповсюджували і читали серед місцевого населення.

Звістку про перемогу Великого Жовтня в Петрограді та Москві радо зустріли в Радзивилові. Відбувся великий мітинг, у роботі якого взяли участь більшовики.

Військово-революційний комітет Південно-Західного фронту (заступником голови обрали Коковихіна) оголосив, що з 26 листопада 1917 року комітет взяв владу у свої руки. Він визнав найвищою владою в країні владу Народних Комісарів, а в армії — владу верховного Головнокомандуючого більшовика М. В. Криленка.

М. Коковихін з Ровенщини був направлений на Східний фронт, де командував робітничим загonom. В 1919—1923 роках він на відповідальній партійній і радянській роботі на Уралі. В 1924—1937 роках — він на посту заступника наркома соціального забезпечення РРФСР. З 1938 року він — персональний пенсіонер. На XII—XVI з'їздах партії обирався членом ЦКК ВКП(б), з 1925 року — член Президії ЦКК ВКП(б). Член ЦВК СРСР і ВЦВК ряду скликаних.

Нагороджений орденом Леніна.

Г. БУХАЛО.

Прапор перемоги. — 1987. — 22 серпня.